

כ"ו באב התשע"ח
7 באוגוסט 2018
שה. 2018-12192

פרוטוקול ועדת מכרזים מיום 7 באוגוסט 2018

משתתפים:

מר ארז רבן – סמנכ"ל, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, יו"ר הוועדה
סופי פרכטמן – חשבת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
עו"ד ירון אבני – לשכה משפטית, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, חברת הוועדה
גב' דניאל בורק – מרכזת קניינות, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, חברת הוועדה

הנדון: פרוטוקול פניה ת/64/18 - תשלום בדיעבד והארכת התקשרות במכרז פומבי מס 2012-3 לבחירת חברה להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים

מציגה:

ענת פייער - מנהלת מחלקת השקעות ושוק ההון, שוק ההון ביטוח וחיסכון

רקע:

1. השקעה בנכסי חוב לא סחירים היא אפיק השקעה מרכזי של הגופים המוסדיים, אשר משקיעים בנכסים אלו מאות מיליארדי ש"ח. היות והנכסים לא סחירים, הרי שלא קיים להם "מחיר שוק" ולכן עולה הצורך לשערך אותם. השאלה המתעוררת היא לפי אילו מחירים ישוערכו הנכסים במהלך חיי החוב. מטבע הדברים, השערך משפיע באופן ישיר על תשואות הגופים המוסדיים.
2. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009, קובעות שנכסי חוב לא סחירים ישוערכו "לפי שווי הוגן שיחושב לפי הוראות הממונה; בהוראות כאמור רשאי הממונה להורות לגוף מוסדי להתקשר עם חברה המתמחה בקביעת שיעורי הריבית להיוון תזרימי מזומנים, שנבחרה בהליך תחרותי לעניין זה, לצורך חישוב שווי הוגן של נכסים מסוימים". לצורך כך הוקמה ועדה, אשר הורכבה מנציגים מטעם הגופים המוסדיים וכן מאנשי מימון מהאקדמיה זאת לאור מורכבות המודל שבעיקרו הוא מימוני.
3. בחודש ינואר 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון מכרז פומבי 2012/3 לבחירת חברה להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים (להלן - **המכרז**).
4. במסמכי המכרז נקבע, כי תקופת ההתקשרות תהיה ל-4 שנים ממועד החתימה על החוזה, עם אופציה להארכה למספר תקופות נוספות, שלא תעלנה על 24 חודשים כל אחת; כך שבסך הכל, כל תקופות ההארכה לא יעלו על 6 שנים נוספות במצטבר, והכל בכפוף לשיקול דעת ועדת המכרזים.

5. בתחילה נבחרה כזוכה במכרז חברת שערי ריבית, אך לאחר מכן היא נפסלה היות והמודל שהוצע על ידה, לא עמד בסטנדרט החשבונאי הנדרש. לפיכך נבחרה חברת "מרווח הוגן" בע"מ כזוכה במכרז (להלן - **החברה הזוכה**).
6. תהליך בחירת הזוכה כאמור בסעיף 5 לעיל ארך זמן רב, כך שהחוזה עם החברה הזוכה נחתם כשנתיים יותר מאוחר מהתקופה בה פורסם המכרז. החוזה נחתם במהלך שנת 2014, אך הוא הוחל רטרואקטיבית, כך שההתקשרות לפי תנאי החוזה נקבעה לתקופה שבין 14 באוקטובר 2012, עד ליום 14 באוקטובר 2016.
7. הניסיונות למצוא את החוזה החתום לא צלחו. החוזה לא נמצא על ידי גורמים שונים אשר עבדו ברשות שטק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – **הרשות**) ועזבו את הרשות בעבר, ואף לא על ידי גורמים שונים אשר עובדים עד היום ברשות, וכן לא על ידי מנהל תחום תקציבים והתקשרויות במשרד האוצר. יתר על כן - לדברי נציגי החברה הזוכה, גם בידיהם אין חוזה חתום על ידי הרשות (אז אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר) ועל ידי החברה הזוכה.
8. למרות האמור, הציגו גורמי המקצוע חוזה שאינו חתום, בהתאם לו תקופת ההתקשרות היא מיום 14 באוקטובר 2012 עד ליום 14 באוקטובר 2016.
9. מאז ועד היום לא חודשה ההתקשרות באופן פורמלי (קרי, לא הייתה חתימה מסודרת על הארכת ההתקשרות). עם זאת, הגופים המוסדיים המשיכו לקבל את השירות מהחברה. יתר על כן, החברה הזוכה המשיכה להנפיק ערבות בנקאית עד ליום 13 בנובמבר 2018, לבקשת נציגי החשב הכללי.
10. לאור האמור מבוקש מוועדת המכרזים:
 - א. לאשר רטרואקטיבית את החוזה החל מיום 14 באוקטובר 2016 ועד להיום.
 - ב. להאריך את תקופת ההתקשרות בעוד שנתיים עד לחודש מאי 2020.

דיון:

בכל הנוגע לאישור "רטרואקטיבי" של ההתקשרות, הרי שהוועדה מציינת כי הגופים המוסדיים המשיכו לעבוד עם החברה על שערך הנכסים וכן הופקה ערבות לחשכ"ל כל שנה, ומשכך הוועדה בדעה כי מדובר בקיבול בהתנהגות ולכן אין צורך באישור רטרואקטיבי להתקשרות דנן.

בנוגע להארכת ההתקשרות, הובהר לוועדה כי ההתקשרות בפועל החלה בשנת 2014 והחתימה על חוזה כזוה שהתחיל בשנת 2012 נבעה מהחלטה פנימית של הרשות וזאת לאור ההליך המשפטי הארוך שהתקיים בעניין זה.

עוד הובהר לוועדה שהצדדים המשיכו לנהוג בפועל כאילו ההסכם בתוקף. דבר זה בא לידי ביטוי, בעובדה שהגופים המוסדיים המשיכו לקבל את שירותי החברה הזוכה ובעובדה שהחברה הזוכה המשיכה להפקיד ערבות עדכנית.

גורמי המקצוע הבהירו לוועדה שהלקחים שעולים מהמקרה הנוכחי לא יישנו להבא. גורמי המקצוע מתחייבים לנהל את ההתקשרות מול החברה הזוכה, כפי שמנהלים כל התקשרות עם ספק זוכה (לרבות קביעת היקף התשלום ביחס לשיעור היקף הנכסים ולאשר את הסדרי התשלום).

החלטה בפניה ת/64/18:

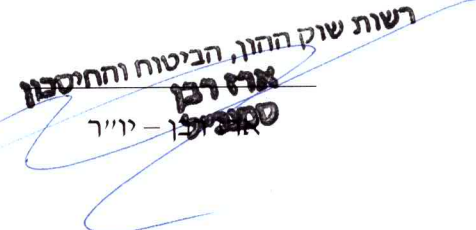
1. בשים לב לאמור מעלה הוועדה סבורה שהתנהגות הצדדים (פעולת הגופים המוסדיים, פעולת החברה הזוכה מול החברות והעובדה שהחברה המשיכה להפקיד ערבות מעודכנת שהועברה לחשכ"ל) מצביעה

החלטה בפניה ת/64/18:

1. בשים לב לאמור מעלה הוועדה סבורה שהתנהגות הצדדים (פעולת הגופים המוסדיים, פעולת החברה הזוכה מול החברות והעובדה שהחברה המשיכה להפקיד ערבות מעודכנת שהועברה לחשכ"ל) מצביעה על זה שניתן לראות בהתקשרות כהתקשרות שבתוקף. במילים אחרות, ניתן לראות בהתקשרות ככזאת שמומשה בה למעשה זכות הבחירה (אופציה), הנתונה בהתאם לסעיף 7 להסכם ההתקשרות (נספח 12 למסמכי המכרז).
2. הוועדה קיבלה סקירה ביחס לפעילות החברה הזוכה ומחליטה, בהתאם לסמכותה לפי תקנה ג3(א) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, ולזכות הקנויה לה במסמכי המכרז עם החברה לאשר את מימוש זכות הבחירה הנתונה לה בהתאם למסמכי המכרז, מיום החלטה זו ועד ליום 30 במאי 2020 (זאת בכפוף לקיומם של ערבות בתוקף ומסמכי ביטוח בתוקף בהתאם לסעיף 10.3 להסכם ולנספח 13).
3. מסמכי ההתקשרות יוקמו כ"הזמנה בשקל" במערכת הכספית של הממשלה לצורך ניהול ומעקב.
4. הוועדה רשמה את הצהרת גורמי המקצוע, לפיה הלקחים שעולים מהמקרה הנוכחי לא ישנו להבא, ואת התחייבותם לנהל את ההתקשרות מול החברה הזוכה, כפי שמנהלים כל התקשרות עם ספק זוכה (לרבות קביעת היקף התשלום ביחס לשיעור היקף הנכסים ולאשר את הסדרי התשלום).

תאריך חתימה

7/8/18

 גבי דניאל בורק - מרכזת
 עו"ד ירון אבני
 גבי סופי פרטכמן
 רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון
 אורי יונן
 סגן - יו"ר